

Krúdy Gyula

Árpád vércseppje

Egy elfeledett novella

Krúdy Gyula életműve valóban a tengerhez hasonló: végtelen és szeszélyes, miként egy kortársi kritikusa jellemezte. Bármely partjáról vágunk neki, hajózó Szindbádként, betűi óceánjának, sosem tudjuk igazán feltérképezni; mindig meglepetésekkel szolgál. Bár az elmúlt évtizedekben két életműsorozata is megjelent, s benne elbeszéléseinek gazdag gyűjteménye, újra meg újra felbukkan egy-egy novella, amelyről még a bibliográfiák sem tudósítanak.

Az alábbiakban közzétett elbeszélése elkerülte mind a sorozatok szerkesztőinek, mind a bibliográfiák összeállítóinak figyelmét. Méltatlanul. Élete utolsó esztendejében írta, nem sokkal 1933. május 12-én bekövetkezett halála előtt. Közölni már nem tudta, az özvegye jelentette meg Milotay István napilapjában, a Magyarországon 1933. december 24-én. Azután teljesen elfeledték.

Korallzátonyként bukkanjon föl most ez az alkonyi életerőt sugárzó történet, Krúdy Gyula fáradó tollának kései terméke.

Kelecsényi László

I.

Ahol ez a mese született: azt az országot Álomországnak hívták. Ott terült el, ahol a Tisza és a Duna folyik.

A történelemben akkor kezdődött, amikor Ádám és Éva története, mert Álomországban bizonyosan tudták, hogy az első emberek a földön magyarok voltak.

De a földi életen túl is folytatódott Álomország története, mert magyarok laktak az égben is. Magyar ült az Úristen trónusában, és magyarok voltak az angyalok is.

Hát ebben az országban termett ez a mese a vércsepről, Árpád vércseppjéről, amely nem veszett el ezer esztendő alatt sem, hanem mindig ott kering valamely magyar vérében, szívében, bensőjében.

II.

„A vércsepp terjedelmére nem volt nagyobb egy nyíl hegyénél, de a színe minden más vércseppétől különbözött. Éjszaka világított, mint valamely szikra, amelynek fénylését úgy lehetett látni a legnagyobb sötétségben, mint egy csillagét.”